Мирончук Юрій Володимирович,
здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти;
Державний податковий університет

ЦИФРОВІЗАЦІЯ СТРАХУВАННЯ ТА БЕЗПЕКОВІ ВЛАСТИВОСТІ ІНШУРТЕХ

Цифровізація страхування та безпекові властивості Іншуртех (InsurTech) стає ключовим чинником модернізації страхового ринку, підвищуючи ефективність операцій, прозорість і довіру клієнтів. Іншуртех вже не опція, а необхідність, що впливає на фінансову стійкість компаній та безпеку ринку загалом. Водночас успіх цифровізації залежить від грамотного менеджменту: без стратегій та контролю можливі нові ризики. Для України впровадження Іншуртех є надзвичайно важливим з огляду на цифрову трансформацію фінансового сектору та потребу посилення фінансової безпеки в умовах внутрішніх і зовнішніх викликів.

Страховий ринок є ключовим елементом фінансової системи, перерозподіляючи ризики та акумулюючи ресурси для стабільності економіки. Стреси у страховому секторі можуть викликати системні дисбаланси, що загрожують цілісності фінансового ринку. Фінансова безпека окремих страховиків визначає стійкість ринку, а безпека страхового ринку – безпеку фінансової системи та економічну безпеку держави. Ланцюг «страховики → страховий ринок → фінансовий ринок → держава» підкреслює системний характер взаємозв'язків і роль страхового сектору як фундаменту фінансової стабільності.

Страховий ринок, будучи гнучким і здатним до адаптації, може ефективно перерозподіляти ризики через страхування та перестрахування, що підкреслює важливість його розвитку. Водночас учасники ринку повинні бути готові до підвищеної ризикованості, інакше зростання їхньої активності може концентрувати ризики та загрожувати фінансовій безпеці ринку [1].

Цифровізація та Іншуртех не обмежуються безпековими функціями, але відіграють важливу роль в цьому контексті. Фінансову безпеку страхового ринку слід розглядати як захищеність від ризиків, здатних значно вплинути на стійкість страховиків. Вона залежить від фінансової безпеки держави та взаємодії з іншими секторами фінансової системи, зокрема банківським і небанківським. У ширшому сенсі фінансова безпека страхового ринку є частиною економічної безпеки держави, визначаючи її здатність протидіяти викликам і забезпечувати стабільний розвиток [2].

Поняття Іншуртех є багатогранним та розглядається як інноваційний модус фінансового ринку, який поєднує в собі передові технології та стратегічні підходи для трансформації страхового сектору, вдосконалення бізнес-моделей, підвищення ефективності страхового бізнесу, покращення якості страхових

послуг та зміцнення фінансової безпеки. Науковці та практики фокусують увагу на функціональному призначенні Іншуртеху, виокремлюючи різномантні комбінації, що описують економічне значення. *У загальному вигляді Іншуртех забезпечує [3]:*

- покращення клієнтського досвіду;
- забезпечення індивідуального підходу;
- підвищення ефективності послуг;
- гнучкість пропозиції;
- скорочення операційних витрат;
- зниження рівня шахрайства.

Цифрові технології в страхуванні впливають не лише на послуги, а й на управління, ідентифікацію та мінімізацію ризиків, підвищуючи ефективність діяльності страховиків. Це обґрунтовує виділення функціональних модусів трансформації ринку під впливом Іншуртеху (табл. 1).

Таблиця 1

Функціональні модуси іншуртеху та їх наповнення

Інноваційний модус	**Управлінський модус**
– Впровадження штучного інтелекту для аналізу даних і прогнозування ризиків. – Використання блокчейну для забезпечення прозорості та безпеки транзакцій. – Розробка цифрових платформ для спрощення взаємодії клієнтів зі страховими продуктами.	– Автоматизація процесів андеррайтингу для швидшого прийняття рішень. – Оптимізація ланцюжків постачання страхових послуг через інтеграцію технологій. – Вдосконалення CRM-систем для кращого управління відносинами з клієнтами.
Безпековий модус	**Модус ефективності**
– Персоналізація страхових продуктів на основі даних клієнтів для зниження ризиків. – Використання IoT (Інтернету речей) для моніторингу та запобігання страховим випадкам. – Впровадження кібербезпеки для захисту даних страхувальників.	– Скорочення витрат на адміністрування через автоматизацію рутинних процесів. – Прискорення обробки страхових вимог за допомогою цифрових інструментів. – Підвищення якості клієнтського досвіду через інтуїтивні інтерфейси та швидке обслуговування.

Джерело: побудовано автором.

Інноваційний модус використовує передові технології (ШІ, блокчейн, big data) для створення нових продуктів і послуг. Управлінський модус підвищує ефективність бізнес-процесів і моделей страхових компаній. Безпековий модус зміцнює фінансову безпеку клієнтів через точніше управління ризиками та персоналізовані рішення. Модус ефективності оптимізує витрати, прискорює процеси та покращує якість послуг, підвищуючи конкурентоспроможність ринку.

Іншуртех навіть поза безпековим модусом, знаходить своє позитивне відображення на стані фінансової безпеки окремих страховиків та страхового

ринку загалом. У цьому контексті доречним є твердження: «новітні технології створюють нові можливості для учасників страхового ринку, сприяючи підвищенню ефективності ризик-менеджменту, цінової політики страховиків, покращенню їх взаємодії з клієнтами в контексті забезпечення гарантій страхового захисту та збалансування інтересів усіх суб'єктів страхової діяльності» [4].

Важливу роль в активізації безпекового модусу Іншуртеху відіграє належна організація регуляторної інфраструктури. Впровадження норм Digital Operational Resilience Act (DORA) дозволяє страховим компаніям тестувати смарт-контракти та системи оцінки ризиків у контрольованому середовищі, знижуючи потенційні юридичні та кіберзагрози та підвищуючи стійкість цифрових процесів. Також важливу роль в гармонізації цифрового регуляторного середовища України до стандартів ЄС відіграють й інші нормативні акти, зокрема MiCAR та AI Act [5].

Цифровізація страхування та розвиток Іншуртеху є не просто проявом технологічного прогресу, а визначальним напрямом модернізації страхового ринку, який формує його нову архітектоніку.

Отже, у системному вимірі Іншуртех відіграє роль багатофункціонального модусу фінансової трансформації, адже поєднує інноваційність, ефективність та безпекові властивості, створюючи нові можливості для учасників ринку. Його вплив виходить за межі страхової галузі, адже фінансова безпека страховиків безпосередньо корелює зі стійкістю фінансового ринку та економічною безпекою держави. Цифровізація страхування – це не лише технологічний тренд, а й ключова передумова підвищення конкурентоспроможності, фінансової стабільності та економічного розвитку країни в умовах глобальних і внутрішніх викликів.

Список використаних джерел

1. Мирончук Ю. В. Фінансова безпека страхового ринку в умовах воєнного стану. *Трансформація фіскальної політики в умовах євроінтеграції* : зб. матеріалів XV Міжнар. наук.-практ. конф., Ірпінь, 22 листопада 2024 року. Ірпінь: Державний податковий університет, 2024. С.430. URL: https://omp.dpu.edu.ua/ catalog/view/661/1057/8674#page=430

2. Богріновцева Л. М., Вергелюк Ю. Ю. Аналіз показників фінансової безпеки страхового ринку України. *Науковий вісник Херсонського державного університету*. 2018. № 31. С. 174-179. URL: https://ej.journal.kspu.edu/ index.php/ej/article/view/395

3. Полчанов А. Ю., Галатюк К. О. Інновації InsurTech та телематика як «драйвери» змін у страховій індустрії. *Економіка, управління та адміністрування*. № 4 (110). С. 86-93. URL: https://eztuir.ztu.edu.ua/ bitstream/handle/123456789/8809/86.pdf

4. Кнейслер О., Кулина Г., Федорович І. Трансформація світового страхового ринку в умовах запровадження нових бізнес-моделей та сучасних страхових технологій. *Світ фінансів*. 2024. № 2(79). С. 41-54. URL: http://sf.wunu.edu.ua/ index.php/sf/article/view/1692

5. Verheliuk, Y., Hantsiak, M., Fomov, D. Digital transformation of the banking system: global guidelines for Ukraine. *Finance of Ukraine*. 2025. No 3. P. 45-57. DOI: https://doi.org/10.33763/finukr2025.03.045

Мігай Наталя Борисівна,
кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри економіки, обліку і підприємництва;
Тарасюк Вікторія Вікторівна,
здобувачка другого (магістерського) рівня вищої освіти,
спеціальність «Економіка»;
Національний університет кораблебудування імені адмірала Макарова

СУЧАСНІ МЕТОДИ ДІАГНОСТИКИ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ТА ПІДХОДИ ЇХ АДАПТАЦІЇ ДО ОСОБЛИВОСТЕЙ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ

Актуальність проблеми діагностики фінансового стану сільськогосподарських підприємств, на сьогоднішній день, відіграє ключову роль в національній економіці України. У сучасних умовах високої конкуренції, нестабільності ринкового середовища та зростаючих ризиків, пов'язаних із кліматичними змінами, ефективне управління фінансами є однією з основ сталого розвитку підприємства. Своєчасна та якісна оцінка фінансового стану дозволяє не лише виявляти проблеми у функціонуванні підприємства, а й прогнозувати потенційні загрози, запобігати кризовим явищам та приймати обґрунтовані управлінські рішення [1, с. 6].

Сільськогосподарські підприємства мають специфічні особливості, які потребують адаптації традиційних методів фінансового аналізу. До таких особливостей належать сезонність виробництва, залежність від природно-кліматичних умов, високий рівень ризиків, обмежений доступ до довгострокового фінансування та субсидій. Усе це ускладнює застосування уніфікованих методів аналізу та вимагає розробки інструментів, що враховують галузеву специфіку [2, с. 90].

Діагностика фінансового стану сільськогосподарського підприємства, як правило, базується на оцінці фінансових показників, які формуються за даними бухгалтерської та фінансової звітності. Серед основних методів, що використовуються, можна виділити: аналіз фінансових коефіцієнтів,